

Tárgytematika / Course Description

A demokrácia, a piacgazdaság és a tulajdon alkotmányos értékei

N_PJ51

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Stumpf István

Félév / Semester: 2015/16/2

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy a jogász alapképzés főkéllégiumi tárgyai – Alkotmányjog 1. és 3. – által is érintett témakörökkel foglalkozik. A tantárgy a tulajdonhoz való (alap)jog valamennyi aspektusát feldolgozza, így érinti az alkotmányos tulajdonjog-védelem sajátosságait az egyéb tulajdonvédelmi eszközökhöz képest, bemutatja ezek kapcsolódási pontjait, az alkotmánybírói és a strasbourgi gyakorlatot. Emellett az Alaptörvényben is nevesített piacgazdaság alkotmányos alapjait, az állami redisztribúció korlátait is áttekinti.

A tantárgy meghirdetésére a Pallas Athéné Domus Animae Alapítvány támogatásában a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar Alkotmányjogi és Politikatudományi Tanszéke által megvalósított ...A közpénzügyek alkotmányos értékei – demokrácia, piacgazdaság, hatékonyság és hatalommegosztás” című projekt keretében kerül sor.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. Bevezető előadás, a követelmények ismertetése.
2. A modern állam közpénzügyi alapjai. Tulajdoni formák, piacgazdaság, redisztribúció.
3. A tulajdonhoz való jog az alapjogok rendszerében. Történeti áttekintés.
4. A tulajdon védelmének eszközei. A tulajdonjog mint alapjog megjelenése magánjogi jogvitákban.
5. Az alkotmánybírói tulajdonvédelem: hatásköri korlátok, az Alkotmányon nyugvó alkotmánybírói határozatok hatályon kívül helyezésének hatása, tesztek, a védelem tárgyi hatálya.
6. A privatizáció és a kárpótlás az alkotmánybírói gyakorlat tükrében.
7. Az egyes tulajdonformák: nemzeti vagyon, köztulajdon – önkormányzati tulajdon – magántulajdon, földtulajdon.
8. Az alkotmányos tulajdonvédelem speciális területei 1.: A kisajátítás alkotmányjogi korlátai. Az öröklés alkotmányos megítélése.
9. Az alkotmányos tulajdonvédelem speciális területei 2.: A nyugdíjrendszer reformjával kapcsolatos alkotmányossági problémák. A vagyoni értékű jogok. A koncessziók (szerencsejáték, dohánytermék-kereskedelem).
10. A redisztribúció alkotmányos korlátai különös tekintettel az adórendszerre.
11. A tulajdonjog az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatában.
12. Zárthelyi dolgozat.
13. Értékelés, pót zárthelyi dolgozat.

Beszámoló (háromfokozatú)

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

(Ajánlott) Irodalom:

- Gárdos-Orosz Fruzsina: *Alkotmányos polgári jog?* Dialóg-Campus, Budapest-Pécs, 2011.
- Grád András – Weller Mónika: *A strasbourgi emberi jogi bírászkodás kézikönyve.* HVG-Orac, Budapest, 2011. 695-742.
- Sonnevend Pál: *A tulajdonhoz való jog.* in: Halmai Gábor – Tóth Gábor Attila (szerk.): *Emberi jogok.* Osiris, Budapest, 2003. 638-668.
- Stumpf István: *A tulajdonhoz való jog.* in: Smuk Péter (szerk.): *Alkotmányjog III. Alapjogok.* Universitas, Győr, 2015. 310-327.
- Téglási András: *A tulajdonjog alkotmányos védelme.* Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2014.